

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor. — fill.

Fél évre . . . 6 kor. — fill.

Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.

Heti díj száma 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Feloldó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Maszovicsa-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosztuth-utca, Vojnichegálatában
Telefon szám 48.

Nyitási sorokint 40 fillér.

Sztrájk.

Van hát már nálunk is sztrájk. Beszűntette vagy hetven kőmives a munkát egy nagyobb középületnél és most, a legnagyobb dolog időben, amikor a szegény ember a télre valót keresi meg: hetven család áll tétlenül, kereset nélkül.

A honvédhuszár laktanya építését megkezdte a vállalkozó, még mielőtt a miniszterium jóváhagyta volna a közgyűlés azon határozatát, amelylyel az építést neki, mint a legolcsóbb ajánlattevőnek adták ki.

Sok szó esett akkor hírlapokban is, közgyűlésen is erről a vállalkozásról és különösen arról, hogy hihetetlen olcsón vállalta el az építést Molczer.

A laikus ember szinte megdöbbenett akkor, amikor olvasta vagy hallotta, hogy 170000 koronával olcsóbban fogja megcsinálni a kaszárnyát, mint amennyi a költségvetésben előirányozva van.

Hát vagy azok nem tudnak számítani, azok nem értenek a mestersé-

gükhöz, akik a költségvetést csinálták, vagy a vállalkozó ment fejfel a falnak akkor, amikor 170000 korona engedményt tett, csak hogy ő kapja meg a kaszárnya építést. — Vagy talán dicsőségért dolgozik a vállalkozó és fizet rá vagy 100000 koronát?

Azok a mérnökök jól megcsinálták a számvetést, ha tulszámítottak is néhány ezer koronával, tették valószínűleg azért, hogy az a vállalkozó, aki megkapja az építést, jó árat kapjon jó munkáért. A vállalkozó se olyan boldog, hogy fejfel menjen neki a falnak, de meg nem is azért engedett 170000 koronát, hogy szobrot állítson neki az utókor.

Nem lehet tehát másként megmagyarázni ezt a horribilis árengedmen, t, mint — hogy a vállalkozó a szegény munkásokon, alvállalkozókon fogja behozni azt, amit a vállalatadóval szemben elvesztett; elvesztett pedig a saját jószántából.

A concurrenciának ilyen módja soha nem becsülendő és őszintén szólva: rosszul esik nekünk, hogy ezt egy

városunkbeli vállalkozóról kell e cikk keretében elmondani.

Ma még alig látszanak ki a falak a földből, ma még tán alvállalkozók nincsenek, akik a famunkát, yasmunkát és más munkát a fővállalkozótól kivették és már a saját szegény munkásaival meggyűlt a baja, már a saját munkásai is beszüntették a munkát, mert lehetetlen 15—16 óra hosszat dolgozni szabad ég alatt, kiteve a forró nap tüzének. Egy napszám — 1 frt 20 kr. Hát egy napi munka az, ha az a szegény ember hajnali fél 5 óratól esti 8 óráig dolgozik?

Nem vagyunk hivei a sztrájkoknak, nem örvendünk azon, hogy a munka szünetel, hogy késedelmet szenved az építés amit megfélemlétt ezekkel kell megfizetni a vállalkozónak, de igazat adunk a munkásoknak. Nem embernek való munka az, amit tőlük kívánunk és ha emberfeletti munkát végeztet velük, fizesse meg az árat becsületesen, méltányosan, emberiesen.

Tanulságul szolgál azonban ez a sztrájk a vállalkozóknak, de szolgáljon

Az én cilinderem története.

— A Bácskai Hírlap eredeti tárczája. —

Írta: Kozma Blanka.

„Mi is tulajdonképen a cilinder? Kalapnak nem kalap, sapkának nem sapka; tehát: kalapemelet.

Esküvőmre vettem én is egy ilyen kalapemeletet, 12 forintot fizettem érte, mert azt állították, hogy mentől drágább annál könnyebb; de ez az állítás nem bizonyult valósnak, mert míg a cilinder a fejemen volt nem völegénynek, hanem a városunkban időző komédiásnak képzeltem magamat ki esténként azzal ejti csodálatba a közönséget, hogy őrjási sulyokat egész könnyedéggel elbírt viselni a fején.

Alig is vártam már a parádé végét, hogy kis feleségemnek átadhassam ezt a kintő szerszámot.

Végre ez az idő is elérkezett s én tünépélyesen kijelentettem Mariskámnak, hogy úgy tegye el a cilinderét, hogy hosszu ideig kell pihennie, mert én látni sem akarom többé, használni még éppen nem.

El is tette a jó lélek a cilinderét a skatulyába és a tetejére egyik vadonatúj zsebkendőjét terelte.

Hát a sorsnak, egy álló esztendeig nem volt szükség a cilinderemre, de akkor egy

jó barátom esküvőjére hivatalosak voltunk, ide már kénytelen-kelletlen: saját jószántomból mentem cilinderben.

Kipakoltam a skatulyából, de nini, a molyok egész familiája szállasolta beleje magát. Feleségem kikévelt ugyan, de én félve holmi elbujt állatöcskától kénnel kifüstöltem cilinderemet.

A templomba én veztettem az örömanyt, mellettem pedig egy igen bájos fiatal leányka ment vőfélye karján. Bájos szomszédnőm finforogtja kis fltos orrát és legyezkedik a nagy kámélia csokorral, az örömanya gyanusan tekinget reám. Zayaromban, mert persze eltaláltam mindennek okát elkezdtem menfegetni magam; „de kérem — én — nem, — a kén —.” Aikozott kalapemelet! még tán felalálóját is megálkoztam. No de ismét ott pihen a szekrény alján a molyok ellen jól beaftalinozva.

Igy pihent 15 éven át, ekkor leánykám esküvőjére vettem elő; így gondolkodtam: Öröm apa vagyok, még elég fiatal. — — Öreg! espid ki magad!

Első azzal a kalapemelettel!

Igen ám! de a hosszu éveken át úgy belevette magát a nafaiin illat, hogy 2 napi szellőztetés daczára még mindig csak ugy dől belőle.

Van egy jóbarátom, palikus, ettől kértem

pacsulit, (örömapát csakis az illet meg) lehetett egy deczire való, ezt beleöntöttem a cilinderembe, mielőtt a templomba mentünk.

Szinte csodálkoztam, hogy még semmi malör nem történt, de azon még jobban törpöngtem, hogy miért izzad, gyöngyözik ugy a homlokom, a fejem, mikor nincs is melegem?

A meghatottságtól, gondoltam. Mikor hazatértünk, véletlenül egy tükörbe megpillantom magamat: majd hanyatt estem. Homlokomon keresztül fekete sáv húzódott, mely mint egy fekete abroncs övezte fejemet, mert t. i. szőke az én hajam.

Hamar hálószobánkba onostam, mostam, dörzsöltem fejemet; hajamról le is jött, de homlokomon ott macacszkodott még mindig pedig egy fogkefémel is rá áldoztam!

Végre azt hittem megtaláltam a mondját: le fésültem a hajamat, rá a homlokómra. Most meg ugnéztem ki mint „a papa kedvence” ezzel a hunczutkás frizurával, csak még a hangedli hiányzik!

Igen komikusan fanyar ábrázatot vághattam, mert feleségem hangos kacagással kérdezte mikor bejött: „no mibaj öregem.”

Egy szót se szóltam csak lefésült hajamat emeltem fel.

A cilinder! kiáltott fel Mariska azután

tanulástul városunk hatóságának is a jövőre, hogy, aki az örültséggel határos olcsó árért vállal el egy munkát, az, ha nem szolgál silányul, a szegény napszámos ember véres verejtékén takarít meg annyit, amennyit ennek a szegény embernek a bőre elbir.

Hamarjában nem tudnám megmondani, hol hallottam azt a mondást, hogy az Isten azért teremtette a krumplit, hogy legyen a szegény embernek is valamije, aminek lehuza a bőrért, de szomorú dolog volna ha meg az a szegény napszámos ember azért volna, hogy a munkaadónak legyen valakije, akinek meg ő húzza le a bőrét.

Megszívlelésül.

II.

F. hó 14-iki számunkban megjelent ily című közleményünkben utaltunk azon közismert tényre, hogy városunk tanácsa csonka s a tanácsban a közigazgatásnak egyik fontos ága, a közoktatás semmiképen sincsen képviselve; hogy tanítvázeink között nincs meg a közös kapcsolat, a kellő összhang és egyöntetűség; nincs városunk tanácsában egy oly közeg, aki a város közönsége és a különféle fokozatu tanítványok között közös összekötő kapcsolatot képezne. Szükséges volna tehát városunk tanácsát kiegészíteni, azaz közoktatásunk felvirágzása érdekében egy 5-ik tanácsnoki állást, jobban mondva egy tanügyi osztályt szervezni, amint az fejlettebb viszonyok között levő más városokban is van.

Egy ilyen iskolai tanácsnoki állás szervezésének feltétlen szükségét az évszakok egész sorozatán kívül indokolja közoktatásunk kívánatos centralizációja, a nyilvántartás, az ügykezelés érdekei, de leginkább anyagi szempontok.

karonfogott és bevezetett a terembe mert mint mondta már sokan kerestek.

Folyton figyeltem, hogy nem veszik-e észre új frizurámat de csodák-csodája nem.

A jól megérdemelt nyugalomba akartam most helyezni cizlinderemet, magam pakoltam be másnap.

Ember tervez Isten végez.

Éppen a lakodalomhoz egy évre megszületett az első kis unokám. A keresztelőre örömmel vettem fel a még mindig pacsulí szagu cizlindert. Mikor a keresztelőről hazamentünk nagypapa kollégám így szól hozzám: „te Feri, nem vetted észre, hogy madarak repkedtek feletted.” Ijedten kaptam le fejemről azt az ártkozott jószágot; csakugyan megisztelek az ártatlanok. Nagypapai becsületeszavamra mondom nem a madárkákra haragudtam, hanem arra a kalapemeleltre, de meg is bosszultam magamat rajta. Haza már vóm egyik kalapjában mentem. Mikor beültem a kocsiába feleségem felkiált: Feri vigyázz! hisz ráültél!

Mire? kérdeztem.

Szinte félve mondta: „a cizlinderedre. Egy szó se szóltam, hanem annál kényelmesebben vettem magamat el a hintóban.

Hazáig valóságos palacsintává lapítottam össze a szegény cizlindert.

Eszembe se jutott volna az egész dolog, de most látom, hogy unokáim harmonikáznak cizlinderemmel.

Egy tanügyi osztály szervezésének szükségességét s álláspontunk helyességét igyekeztünk meg az alábbiakkal igazolni.

Ugyane hasonlatban mi úgy állunk városunk tanácsának mai szervezete tekintetében mint egy alkotmányos állam kormánya, melyben minden kormányzati ág képviselve van, csak éppen a közoktatásügy nincsen, vagyis meg volna minden miniszter a kultuszminiszteren kívül. Hogy egy ilyen kormány csonkán s hiányosan volna összeállítva, azt talán fölösleges bizonyítani.

Már oktatásügyünk újáteremtője, Eötvösnek nagy műve, az 1868. évi 38. t.-c. is amellett bizonyít, hogy nálunk a tanügyi tanácsosi állás feltétlenül szükséges.

Ugyanis fentli törvény akként intézkedik, hogy minden község tartozik iskolai alapvagyonról gondoskodni s azt évről-évre gyarapítani, mely célból 5 százalékos pótdótot is vehet ki; de az 1876. évi 28. t.-c. 14. §-a szerint nálunk iskolai alapvagyon hiányában az iskolai kiadások a közoktatás előirányzatban nyervén fedezetet, eme kiadások a házipénztárból folyósítatnak.

Már most nagyon messze vezetne bennünket annak bizonyítgatása, hogy az iskolai kiadások, ugy a dologiak, mint a személyiek folyósítása körül minő visszahatók, késedelmezések, a város hátrányára szolgáló, sőt fölösleges utalványozások fordulnak elő, éppen azon okból, mert a város tanácsában nincsen egy mindent áttekintő szakértő közeg, aki a tanácsnak a kellő információkat megadná.

Sok rendellenesség nem fordulna elő, ha a tanügyi kiadási tételek előbb egy szakértő közeg, a tanügyi tanácsnak előzetes retortáján mennének keresztül s úgy kerülnének az ösztanác, illetve a közgyűlés elé. Konkrét adatok felsorolása nélkül is elhiszi ezt nekünk mindenki, aki a viszonyokkal ismerős.

Azok az óriásiaknak mondható összegek, miket a város kulturális czélokra: a gimnázium, a földmives iskola, a polgári- és a népiskolák, óvodák, az ipar- és kereskedelmi iskolák fentartására évenként elköl, ugyszólván szakértő gazda közbejötté nélkül folyósítatnak.

Ha volna tanügyi osztályunk, iskolai tanácsnokunk, akkor nem fordulhatna elő számos rendellenesség s a közoktatás fejlődését gátló eset ki van ugyanis határozatilag mondva a polgári fiúiskolának középkereskedelmi iskolával való kiegészítése; gazdasági ismétli iskolák felállítás és számos más üdörös határozat, mely csak papíron marad ezért, mert nincsen nyilvántartó közegünk, egy felelős tanácsnokunk, a kinek hivatali kötelem volna gondoskodni a határozatok foganatosításáról.

Ha tanügyi osztályunk volna, nem fordulhatna elő olyan eset, hogy az iskolák fűtőanyag hiányában napokon keresztül szüneteljen, vagy betörött ablakok miatt akad meg a tanítás stb. stb. De ki győzné mindazon rendellenességeket felsorolni, amelyek a mostani állapotok mellett napirenden vannak. Az iskolaépületek emelése és felszerelése körül is inkább érvényesülne a tanügyi szempont, ha volna oly felelős közegünk, akinek mindezekbe beleszólása volna.

Még egyet: a tanügyi felsőbbtség tovább egy évtizednél sürgette a város tanácsát, hogy fektesse el az országos I. II. és III. oszt. törzskönyveket, míg végre kimondatott a személyes felelősség, mire a tanács, mert nem volt közge aki e bonyodalmas munkálatot

erősen, kénytelen volt azt magánvállalkozóknak kiadni. A munkálat 600 korona költséggel elkészült, de mert nincs aki tovább vezesse a munkálatot: ez most a lomtarban hever s ott vagyunk, ahol azelett is voltunk azzal a különbséggel, hogy 600 koronát sarba dobtunk. Mindezek lehetségesek volnának-e ha tanács szakértő közeggel rendelkeznek?

Különfélék.

— Számonkérőszék. Tegnap Schmausz Endre főispán elnöke alatt számonkérőszék volt. A számonkérőszék tagjai bejárták az összes hivatalokat, megtekintették az ügykezelést és mindent rendben találtak.

— A szabadkai sport egyesület tagjai fényes győzelmet arattak vasárnap a budapesti kerékpár egyesület III. derby versenyén. A 25 kilométeres versenyben Szárics János mint első aranyérmert és a tandem versenyen szintén az első díjat nyerte. Novák (álnév) két első és egy második díjat nyert.

— Halálos szerencsétlenség. Tegnap délután a légszuszgyár és mészgyár közötti vasúti ájáról mellett halálos szerencsétlenség történt. A huszárlaktanyához téglát hordott Kunyi Mátyás tíz éves fia, s a kocsit mellett gyalog ment apja. Utközben a fia valószínűleg elaludt és a lovak közé esett, a kocsinak első kereke mellén keresztül ment úgy, hogy mellkasa egészen behorpadt és bordái összetörték. A szerencsétlenségről azonnal értesítették a rendőrséget és mentőket, de mire utóbbiak odaértek, a fia már meghalt. A mentők a zentai temető bonczházába vitték, a hol ma ejtették meg rajta a törvényszéki bonczolást. A gondatlan apa ellen megindult a büntető eljárás.

— Szalmatűz. Ma délelőtt a IV-ik körben szalmatűz volt. A kivonult tűzoltóság csakhamar lokalizálta.

— Bünygi nyilvántartás a rendőrségnél. Igen fontos újítást hoztak be rendőrségünknek. A fővárosi mintára fogják ezentúl a bűnösöket nyilvántartani és pedig akként állították össze Szabadkának és környékének notorius bűnösöit, hogy fényképek fennkivül könnyen kezelhetők, ami a nyomozásnál igen nagy szolgálato tesz. A bűnösöket öt csoportba osztották be és a fényképeiket csoportok szerint betűrendben dobozokban helyezték. Az első csoport Szabadka és környéke összes büntetett egyéneinek, akik mint notorius bűnösök vannak olismerve — fényképeit tartalmazza. A II. mindejtésen alapuló csoport, mely 13 alcsoportra oszlik, az egyező jellegű és egyforma jellegű bűnösök tetteiseiből áll. III. a férfi bűnösök csoportja. IV. női bűnösök csoportja. V. tartalék csoport, ha esetleg elkallódik az előbbi csoportból egy kép, vagy valamely megkereső hatóságnak kell elküldeni, ugy ebből a csoportból veszik elő a fényképet. A fényképezett rovott multu egyének száma 430—440-et tesz ki. Ezzel az újítással, mely rendőrségünknek dicséretére válik, egy lépéssel tovább haladtak rendőrségünk tökéletesítésében.

— Elfogott betörőbanda. A szabadkai rendőrség jó fogást csinált. Elfogott egy 4 tagból álló betörő bandát mely fiatal suhanczokból állott. Ez a banda már hónapok óta fosztogatja a lakoságot. A banda tagja Kocsák Márton rovott multu, Fodor Géza, Balog János és Bajnai Mikós. Mint a nyomozás eddig kiderítette 14 esetben követtek el betöréses lopást, háztalát is több esetben kialsak. A banda 4 tagját ma délután letartóztatták.

— A Szabadkai kör bizottságait és a t. tagokat fölkérem, hogy ma este 8 órakor néhány fontos dolog megbeszélésére az Otthon-kávéházban megjelenni sziveskedjenek. Balog Lipót, alelnök.

— Ló az üzletben. A kis kápolna mellett van a Kúnetz testvérek nagy rőfös üzlete. Ott ácsorgott parasztkocsiba fogva egy birka-türelmü paripa. Jött arra azonban egy villám-mos kocsis, melynek kalauza a sztrájkoló kőműveseken annyira főlhaborodott, (hogy ő egész nap fogva van, míg azok kevesebb munkaidővel sem érik be) hogy igen nagyokat talált futni a villamos csengőre. A paripa annyira megijedt az erős hangoktól, hogy fogta magát és berontott az üzletbe, a Kúnetzék portékái közé. Berontott pedig úgy, hogy bezúrt a kirakatot (persze elszárgulva az istrángot, koci nélkül) és tisztesség-tudóan körültekintett az üzletben. A segéd megremülték, az inasok a pult alá bujtak, a főnökök pedig a pénztár után nyultak. Mind ezen ijedelem azonban fölöslegesnek bizonyult, amennyiben a paripa körüljárta tekintetét az üzletben és az után leakarván ülni a kordivánra, leförté annak virágokkal díszített helyét és e káron önönmaga annyira megbotrátkozott, hogy ismét kirontott az üzletből, de nem a teljesen összezúzott kirakaton keresztül, hanem a nyitva álló boltajtón. — Künn az utcán azután ismét megszélidült a paripa és néhány hatalmas ütleg kíséretében befogatta magát újra a parasztkocsiba. A hatalmas ütlegek sulya alatt bizonyára megfogadta a derék paripa, hogy löbbit nem tesz látogatást rőfös-üzletekben.

Dr. Kriszháber Gyula

ügyvédi irodáját

Vass Ádámmal szemben levő Haverdázban

megnyitotta.

Sztrájk a honvéd laktanya építésénél.

— Saját tudósi önkéntől. —

Megemléltük már, hogy az épülő félben levő honvéd laktanya munkásai számszerint mintegy hevenen tegnapi reggel beszüntették a munkát.

Nagyobb munkabért és kevesebb munka időt követelnek.

A sztrájkolók közül csupán négy munkás nem állott be, a kik most is dolgoznak.

Mi oka a sztrájkoknak?

A munkások panasza, a mely most már a rendőrség előtt fekszik az, hogy Molczér Károly építési vállalkozó háromnegyedötör kezdeti meg velük a munkát és este egyegyedynolczkor fejezi be, úgy hogy a munkásnak a ki esetleg távol lakik az építkezéstől már négy órakor kell felkelnie és este kilenc óra körül pihenhet le. Ehhez járul még a mint a munkások állítják azon körülmény, hogy pihenési idő pontosan nem tartatik be és egyes munkások daczára annak, hogy öt hét óta dolgoznak, nincsennek bejelentve a kerületi betegsegélyző pénztárnál és megbetegedés esetén — ami történt is már — kedvezménybe nem részesülnek.

A fizetési maximum eddig egy fri. negyven kr. volt, vannak olyanok is, a kik hetvennyolczvan kr. napszámot kapnak.

A munkások követelése.

A sztrájkoló munkások a szabályrendeletet kívánják betartani. A munkaidő reggel hatól este hétig tartassék, reggel fél órai délelőttben egy órai pihenéssel.

Ezt a jogukat a szabályrendelet biztosítja. A díjazásra vonatkozólag azt követelik, hogy a munkaidő óránként harmincz fillérrel díjaztassék, a mi tehát egy napra három korona hatvan fillért tenne ki.

A munkások elbocsajtása.

Molczér Károly építési vállalkozó az elé szabott feltételeket elfogadni nem akarta, a miért is az összes munkásait elbocsajította és könyveiket kiadta, egyuttal a következő felhívást bocsajította közre:

Felhívás a szabadkai kőművesegedekhez. Felhívom önöket, a kik munka nélküliek, hogy legkésőbb szerdán reggelig, vagyis e hó tizenhetedikéig az épülő honvéd huszár laktanyához munkába álljanak, mert ellenkező esetben kénytelen leszek vidéki kőműves segédek hozatni és alkalmazni.

A munka idő úgy, mint máskor is fél hat órakor a kezdés, fél óra reggeli, egy órai ebéd idő és hét órakor a végzés.

Fizetés a jó kőműveseknek három korona és attól lefelé érdem szerint.

Kelt Szabadka, 1901. július 15-én.

Molczér Károly.

A sztrájkolók a rendőrség előtt.

A laktanyát építő összes munkások képviseletében Szücs Mátyás, Horackó Sándor, Ötvös Bálint, Kovacsics Pál és Basics János kőművesek ma reggel kilenc órakor megjelentek Dr. Herczegh Lajos rendőr alkapitány előtt, hogy a már beadott panaszokat tárgyalja.

A panaszt már fentebb ismerítettük.

A munkások követelése az volt, hogy elbocsajtás esetén a vállalkozó a szabályrendeletben meghatározott tizenöt napi felmondási időt és a már dolgozott időtöbbletért járó díjakat a vállalkozó fizesse meg.

Kijelentették, hogy dolgozni tovább is akarnak, de követelik a szabályrendelet betartását.

Molczér Károly építési vállalkozó ezzel szemben azt mondja, hogy ő csak fél órával dolgoztatta tovább a munkásokat, a mihez joga van, és lelte ezt azért, hogy az esőzés következtében mulasztott időt pótolják.

De különben is a laktanya építés a miniszterium által jóváhagyva nincsen sziveséget tett a munkásoknak azzal, hogy ő miután látta nyomorult helyzetüket segítségükre akart lenni.

Kijelenti, hogy az összes munkásait elbocsajította, a felmondási időt nem fizeti, s minthogy tovább nem dolgoztat, a panasz tárgytalanává vált.

Herczegh kapitány minderről jegyzőkönyvet vett fel és áttette az ügy Szalay főkapitányhoz, a ki holnap azaz tizenhetedikén reggel hoz határozatot.

A sztrájkoló munkások.

Tegnap reggel óta a munkások nem dolgoznak. A tegnapi és mai nap folyamán több ízben csoportosan kimentek az építkezéshez, hogy megtekintésék, vajon társaik nem állottak-e munkába, onnan Palicsra mentek, a vendéglőben borozgáltak, fürdöttek és így egész kedélyesen töltötték el az időt.

A mai rendőrségi tárgyalás után mintegy negyven munkás az épülő félben levő zsidó templomhoz vonultak, hogy társaikat a munka abban hagyására bírják; azonban felvilágosították őket, hogy így ügyükön rontanának, tehát szándékuktól elállottak.

Kőműves gyűlés.

Sátoralja-Ujhelyen is mozognak a kőművesek helyzetük javítása végett gyűlést tartottak. Batiz Gyula budapesti szocialista kőművesegéd volt az elődő. A gyűlés elfogadott egy határozati javaslatot, amely szerint a kőművesek azt követelik, hogy a munkaidő nem reggeli 5 órától este 7 óráig tartson, hanem 6 órától 6 óráig és óránként 32 fillér legyen a munkabér. Azután tizenkéttagú békéltető bizottságot választottak, amely a munkadókkal tárgyalni fog.

Lövés a szabadkai vonatra.

A Szabadkáról induló Szeged-Rókus pályaudvarra este tíz órakor érkező személyvonat ellen eddig még kinyomozatlan tettes merényletet követett el. Körülbelül fél óra lehetett, mikor a Szabadkáról jövő vonal a Kamarás-erdő és Rószke között elrohogott.

Ekkor az eszhomály leple alatt a töltés mellől puskadörrenés hallatszott s ugyanakkor a vonat egyik másodosztályu kocsijának ablakát körösztülháztotta egy golyó, mely Flóbert-fegyverből való.

A kocsiiban többen ültek, akik részint a palicsi, részint a kamarási fürdőből mentek vissza Szegedre. A golyó azonban szerencsére egyiküket sem érte. De az üvegszilánkok, melyek a golyó által szétszúzott ablakokból szerteszét hullottak, három utast megsebesítettek.

Sérülést szenvedett egy L. E. nevű úriember, egy asszony és kis gyermeke, akiknek arcába vágódott az apró üvegszilánkok, a sérülés nem nagyon jelentékeny, mindhármán az utasok segítségével bekötötték csekély sebeiket.

A rémület annál nagyobb volt, melyet az ismeretlen helyről származott lövés az utasok között előidézett. A nők sikoltva ugráltak föl helyeikről, a férfiak a vészfékhez szaladtak és magállították a nyílt pályán szaladó vonatot. Az ijedség átragadt a többi utasokra is és csak a vonatvezető fölvilágosítása után nyugodtak meg a fölzgult kedélyek.

Mihelyt a rőszkei állomásra ért a vonat, a vonatvezető jelentést tett a lítkozatos esetről az állomásfőnöknek, aki nyomban értesítette a szegedi alsótanyai rendőrséget. A lovaspusztázók még az éjjel bejárták a környéket, de nyomozásuk eredményéről még nem nyertünk értesítést. A szegény legények módjára véghezvitt lövésnek azonban aligha lehetett célja a vonat ellen való támadás.

Dr. Heiszler J. orvostudor

vizgyógyintézete Szabadkán, Mária-Lerézia-park. (Vasut mellett.)

☞ Lakás: Eötvös-utca Csillag Béláné-féle ház. ☞

Mérsékelt árak. ☞ ☞ Nyáron át frissítő fürdők.

Gyógymodok: massage, vizkúra, villanyozás, begönggyölés általi izzasztás és gőzfürdők, továbbá orvosi torna. — Javalva van: az idegbetegségeknek mint: idegesség, ideggyengeség, hysteria, epilepsia, főfájás és szédülésnél, agy és gerinczagy bántalmaknál. — A légyő szervek betegségeinél: Tüdőhurut, idült hörghurut és nehézlégzésnél (asthma.) — Gyomor és bélbajoknál, alhas pangásoknál. — Az izmok betegségeinél: rheuma és köszvénynél

Agyonvert mezőőr.

— Saját tudósítónktól. —

A hajdujárasi tőrökön halálos kimenetelű verekedés volt tegnapi délután. A verekedés tettese már a rendőrség foglya, két lovasrendőr hozta be ma délelőtt.

A gyilkosság részletei a következők:

Csincsik (Belevági) Márton ludasi juhász a hajdujárasi tőrőre hajtotta birkáit és ott legettette. Ezt észrevette Csira Cseszko János mezőőr, megszólította a juhászt, hogy terelje el onnan a birkákat, mert megszállolja.

A juhász nem adott semmit a mezőőr számára tovább legeltetett, mire szóváltás támadt közöttük, majd utóbb tetlegességre léptek és a juhász állítása szerint ellentele revolvert vett elő és feléje irányította. Erre Csincsik felkapta a juhászboltját és kezére vágott, hogy a revolvert kiejtette, azután a vasvégű bottal agyba-főbe verte, úgy hogy a csősz vértől borítva, eszméletlen állapotban terült el a földön.

Az esetről értesítették a palicsi rendőrséget, Vidákovich rendőrbiztos kiment a helyszínre és jegyzőkönyvet vett fel, a mentők pedig behozták a szerencsétlen áldozatot a kózkórházba ahol eszméletlen állapotban feküdt, lapunk zártáig kihallgatni nem lehetett.

A juhászt a revolver és bottal együtt a palicsi rendőrség behozta a szabadtéri rendőrséghez ahol megindult a nyomozás. A juhászt egyelőre fogva tartják.

Szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős:
BRAUN HENRIK.

Szobafestő,
mázoló,
aranyozó,
czimfestő

és minden e szakmába vágó munkát elfogad a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben, úgy helyben mint vidéken

Kladek Kázmér
Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.
Gyors és pontos elkészítés!

JÓ ES OLCÓ ÓRÁK!

3-évi jótállással privát vevőknek

KONRÁD JÁNOS

órágyára, arany, ezüst és ókszer áruk szállítóháza.

BRÜX (Csehország)

Jó nickel-rem-óra 3.75
Valódi ezüst rem-óra 5.80
Valódi ezüst lánc 1.20
Nickel ébresztő óra 1.95

Cégem a cs. és k. birodalmi címerrel van kitüntetve, számtalan arany ezüst kiállítási érem valamint szernyi elismerő levél van birtokomban. Képes árjegyzék ingyen és bérment.

Angol stilben készült
HÁLO SZOBA
és renesans stilben
Ebédlő szoba

butor eladó

SEFCSITS LAJOS asztalosnál,
VI. k. Halasi-ut 203. sz.

4044/901. adó szám.

Hirdetmény.

A f. évi tőkekamat és járadék adó a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által kivételként a kivetési lajstrom az 1883. évi XLIV. t.-cz. 16. §-a értelmében f. évi július 15—22. bezárólag vagyis 8 napra a városi adóhivatalban közzsemlekre tételtek.

Felhivatnak az illető adókötelezettek, hogy ebbeli adójukat tekinisék meg, és akik a kivételben nem nyugszanak meg, az ellen irásbeli felszólamlásukat a városi adóhivatalnál 15 nap alatt beadhatják és pedig azon adózók, kik a lajstromban tárgyalt adóval már a múlt évben megtróva voltak a lajstrom kitételének napjától, azok pedig, kik a kérdésben forgó adóval a folyó évben első ízben rovatlak meg, adótarozásuknak az adókönyvecskebe történt bejegyzésétől számítandó 15 nap alatt. Megjegyeztetik, hogy az elkésletten beadott felszólamlások figyelembe vételni nem fognak.

Egyuttal felhivatnak az illető adókötelezettek, miszerint a kivetelt adónak adókönyvecskeikbe leendő bevezetése végett a kitűzött záros határidő alatt a városi adóhivatalban jelentkezni tartoznak, mert mulasztás esetén a fentebb idézett törvény 36. §-a d) pontja értelmében pénzbírságban fognak elmarasztaltatni.

Szabadkán, 1901. évi június

Hegedűs János,
tanácsnok.

Én Fischer Henrik

kárpitos, díszítő, első szabadtéri kivilágítási vállalkozó a közönség Kazinczy (Gombkötő) utca 92. sz. özy. Bilitzkyné házában.

Értesitem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket, hogy Pádler Dániel tánczmesterral és Pádler B.-vel **soha semmiféle üzleti összekötésben nem voltam és jelenleg sem vagyok és nevemet az üzlet vállalatnál nem használhatja**

Egyben értesitem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket, hogy elvállalok ezenal is kivilágítást, bármilyen alkalomakkor díszítést és bálakra, lakadalmakra, házmulatságokra: estélyekre kiköcseszölök zászlókat, czimereket, iampionokat, fáklyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

A közelgő képviselőválasztásokra szükséges minden nagyságu zászlók és jelvények készítését elvállalám gen jutányos árban.

Átköltözésnél butorosomagoiást valamint kárpitos munkát javításra is elfogadok a egősebb árban úgy helyben mint vidéken.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Ma szerdán jul. hó 17-én

a szénatéren levő

123 négykefű és négylábú erdművész.

világhírű

123 négykefű és négylábú erdművész.

majom színházban

nagy előadás

Kezdeté este 1/2 9 órakor.

Majmok, kutyák, kecskék, disznók és kaksók kitünően idomítva.

Bővebbet a falragaszok

Spinettó József,
igazgató.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apró hirdetés beiktatása legfőbb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillért ért. Ertesítések a kiadóhivatalad; levélbeli kérdésekhez válasza való belyeg melléklendő.

Chaise longue,

divány-szőnyeg és néhány ülőke használt de jó állapotban megvételre kerestetik. Ajánlatok az ár és pontos czim feltüntetése mellett a kiadóba kéretnek „Méréselt” címen

Egy ember ki gópek kezeléséhez ért és egy ember tejkihordáshoz fix fizetés mellett alkalmazást nyer. Ajánlatok levélileg K. 5. e lapkiadóhivatalába intézendők.

Bélyeg-jegyek

és váltó-ürlap megrendelések

100 darabonkint egy ookoronáért kapható

Krausz és Fischer

könyvnyomdájában. *
40 kapa 4 éves szálló Kelebia állomás atellenében eladó. Tudakozodhatni ott helyben vagy Szegeden Margit-u. 4.

Gőzcséplő-gépek

eladása. Egy 6 ló erejű és 4 ló erejű Hoffer és Schrautz gyártmányu egy 4 ló erejű Clayton és Shuttleworth-féle gyártmányu. használt, de jó karban levő

Gőzcséplő készlet, felszereléssel

jutányos áron eladó

Rosenthal B. fiai
czégnél Mohácson.

Első rangu életbiztosító társaság

kedvező feltételek mellett productiv, megbízható

főügynököt

keres. Ajánlatok: „151. postafiók Budapest” czimre intézendők.

Kömives Vállalkozók figyelmébe!

Kavics-homok 100 kgr. 80 kr.
Kavics 80
Egy egész vagon 6 1/2 köbm. 40 frt.
Románczement 100 kgr. 1 frt. 40
I. Portland 2 . 70

A t. palicsi fürdőzők kényelmére hetenkint kétszer vágott-fa 1 frt. 20.

Faszenet zsákban súly szerint 1 kgr. 3.5 kr.
Egy öl fa helyiárhoz 1 frt. kivitel:

Braun Herman fiánál,
Telephon 122. Szabadkán.